

Студиската програма по **МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ**
Времетраење на студиската програма: **4 години**
ЕКТС кредити: **240**

Цели на студиската програма

Студиската програма за македонски јазик и книжевност е конципирана така што обезбедува стекнување на компетенции кои се општествено оправдани и корисни. Педагошкиот факултет ги има дефинирано основните задачи и цели на образование на високо компетентен кадар од областа на македонскиот јазик и книжевност и образованието. Со реализација на вака конципираната студиска програма, се образуваат професори за реализација на наставата по македонски јазик во основното образование (VI – IX одд.) и по македонски јазик и литература во средното образование кои имаат компетентност во европски и светски рамки и кои соодветствуваат со современите компетенции на наставникот. Педагошкиот факултет – Битола располага со компетентен академски кадар, избран по сите правила и прописи на посочените законски одредби. Со сопствен кадар Факултетот ги покрива речиси сите наставни дисциплини во студиските програми на прв, втор и трет циклус на студии. Педагошкиот факултет – Битола, со сите свои расположливи капацитети и потенцијали, наставно-образовната дејност ја фокусира на студентот. Поради тоа, сметаме дека идните наставници по македонскиот јазик и книжевност, едуцирани на нашата институција, ќе бидат конкурентни на пазарот на трудот, не само во нашата земја, туку и пошироко.

Резултати од учењето (специфични дескриптори на квалификации)

Знаења и разбирање

Покажува знаење и разбирање на фонетско-фонолошките, морфо-синтаксичките и лексичките карактеристики на македонскиот јазик;

Покажува знаење и разбирање на теориите, периодите и различните правци во македонската литература;

Покажува знаење и разбирање за основите на македонската литература во различни периоди, за јужнословенската и светската литература;

Покажува знаење и разбирање на современите методи и техники на наставата по македонски јазик и книжевност;

Покажува знаење и разбирање на основите на методолошката работа;

Покажува знаење и разбирање за сознанија од другите научни подрачја.

Примена на знаењето и разбирањето

Го применува знаењето и разбирањето на фонетскофонолошките, морфо-синтаксичките и лексичките особености на македонскиот јазик;

Го применува знаењето од теориите, периодите и различните правци во македонската литература;

Го применува знаењето и разбирањето на основите на македонската литература во различни периоди, за јужнословенската литература и светската литература;

Го применува знаењето и разбирањето на современите методи и техники на наставата по македонски јазик и книжевност;

Го применува знаењето и разбирањето на основите на методолошката работа;

Го применува знаењето и разбирањето на сознанијата од другите научни подрачја.

Способност за проценка

Способен е да проценува литературен или јазичен проблем врз основа на јасно артикулирани стандарди;

Способен е да ги проценува предностите и недостатоците на стратегии и техники за собирање, анализа и интерпретација на податоци;

Способен е да ги проценува импликациите од различни научни истражувања;

Способен е самостојно да изведува заклучоци и да донесува соодветни одлуки.

Комуникациски вештини

Способен е да презентира знаења за јазични и литературни проблеми на македонски јазик пред професионална и непрофесионална јавност;

Ги пренесува своите знаења и разбирања на соодветен начин во воспитно-образовен контекст и во ненаучни институции;

Способен е да комуницира заради размена на знаењето и збогатување на искуството;

Способен е да воспоставува успешна интеракција со поединци и институции од доменот на професионалниот интерес.

Вештини на учење

Ги следи научните достигнувања од јазичен и литературен карактер на македонски јазик;

Професионално се усовршува во полето на јазикот и книжевноста и наставата по македонски јазик и книжевност;

Ја менува сопствената практика врз основа на стекнатото искуство.

Листа на предмети

Семестар I

Фонетика и фонологија на СМЈ (6 ектс)

Проширување и продлабочување на знаењата за СМЈ како основно средство за комуникација на фонетско-фонолошко рамниште. Оспособување за самостојно усно и писмено изразување, зацврстување на свеста за значењето на македонскиот јазик како најкарактеристичен белег на националниот идентитет. Усвојување на нормите на СМЈ и нивна примена во усното и писменото изразување. Развивање на јазичната култура и на критички однос кон медиумите.

Теорија на книжевноста (6 ектс)

Студентите се воведуваат во основите на теорија на литературата (поетиката), како неопходна основа за следење на наставата по Методика на наставата по македонски јазик и Методика на наставата по книжевност. Се оспособуваат за самостојно вреднување на литературните творби за деца.

Психологија (6 ектс)

Наставната единица придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетентности: Познавање и разбирање на психолошките законитости и потреби на поединецот Организирање на активно и самостојно учење и подготовка на учениците за ефикасно учење Флексибилно користење на знаењето во пракса Синтетичко, аналитичко, креативно мислење како и решавање на проблемите Познавање и разбирање на теоретските основи на советодавната работа Подготовка за проверка и оценување на знаењето и достигнувањата на учениците, како и формирање на feedback информации за училишната работа. Автономност, (само)критичност, (само)проценување, (само)евалвација и придонесување за квалитет. Способност за комуникација, соработка/тимска работа. Организација на активно и самостојно учење, оспособување на учениците за ефикасно учење Оспособување за проверка и оценување на знаење и достигнување на учениците, како и формирање на повратни информации Совладување на постапките и принципите на советодавната работа и планирање како и изведување на интервенциските програми Разбирање и користење на курикуларните теории како општото и дидактичкото знаење на предметното подрачје

Англиски јазик 1 (6 ектс)

Усовршување на четирите јазични вештини:

читање;

пишување;

слушање;

говорење.

Германски јазик 1 (6 ектс)

Изучување на германскиот јазик со посебен осврт кон терминологијата употребувана во воспитно-образовната работа и користење на литература и софтвер на германски јазик.

Француски јазик 1 (6 ектс)

Изучување на францускиот јазик со посебен осврт кон терминологијата употребувана во воспитно-образовната работа и користење на литература и софтвер на француски јазик.

Македонски јазик како странски јазик 1 (за странски студенти) (6 ектс)

Усвојување на јазични компетенции што се соодветни на нивото A1 и A2 според Општата европската референтна рамка. Оспособување за користење на секојдневни изрази и фрази за задоволување на основните потреби. Се оспособува да се претстави себеси и другите, да поставува и одговара на прашања за лични податоци, за местото каде живее, луѓето што ги познава, работите што ги има. Се оспособува да комуницира на едноставен начин, доколку соговорникот зборува бавно и му помага. Студентот може да разбира реченици и често користени изрази поврзани со области од најнепосредна важност (на пр. најосновни лични и семејни информации, шопинг, локална географија, вработување). Може да комуницира при едноставни и рутински задачи кои бараат едноставна и рутинска размена на информации за познати или рутински нешта. Може со едноставни термини да опише нешта од својата биографија, непосредната околина и нешта од области на непосредна потреба. Студентот може да разбира реченици и често користени изрази поврзани со области од најнепосредна важност (на пр. најосновни лични и семејни информации, шопинг, локална географија, вработување). Може да комуницира при едноставни и рутински задачи кои бараат

едноставна и рутинска размена на информации за познати или рутински нешта. Може со едноставни термини да опише нешта од својата биографија, непосредната околина и нешта од области на непосредна потреба.

Старословенски јазик (6 ектс)

Студентите се запознаваат со почетоците на словенската писменост, со книжевните споменици и со граматичката структура на старословенскиот јазик. Студентите стекнуваат знаења за фонолошките, морфолошките, лексичките и синтаксичките карактеристики на старословенскиот јазик.

Латински јазик (6 ектс)

Студентите се запознаваат со класичната писменост, со книжевните споменици и со граматичката структура на латинскиот јазик. Студентите стекнуваат знаења за фонолошките, морфолошките, лексичките и синтаксичките карактеристики на латинскиот јазик, стекнуваат увид во етимологијата на модерната научна терминологија и се запознаваат со интернационализмите како појава во современите светски јазици.

Семестар II

Педагошка практика (6 ектс)

Запознавање со училишната клима, култура, организацијата на наставните и воннаставните активности во основното училиште, запознавање со административната, стручната, воннаставната и наставната дејност во основното училиште.

Морфологија на СМЈ (6 ектс)

Проширување и продлабочување на знаењата за СМЈ како основно средство за комуникација на морфолошко ниво. Оспособување за самостојно усно и писмено изразување, зацврстување на свеста за значењето на македонскиот јазик како најкарактеристичен белег на националниот идентитет. Усвојување на нормите на СМЈ и нивна примена во усното и писменото изразување. Развивање на јазичната култура и на критички однос кон медиумите.

Народна книжевност (6 ектс)

Целта е студентите да стекнат сознанија од теоријата и историјата на фолклорот, да го осознаат значењето на народната литература како матрица врз која се потпира литературата воопшто и да го согледаат фолклорот како основа на која се темели македонската литература.

Англиски јазик јазик 2 (6 ектс)

Усовршување на четирите јазични вештини:

читање;

пишување;

слушање;

говорење.

Германски јазик 2 (6 ектс)

Изучување на германскиот јазик со посебен осврт кон терминологијата употребувана во воспитно-образовната работа и користење на литература и софтвер напишан на германски јазик.

Француски јазик 2 (6 ектс)

Изучување на францускиот јазик со посебен осврт кон терминологијата употребувана во воспитно-образовната работа и користење на литература и софтвер напишан на француски јазик.

Македонски јазик како странски јазик 2 (за странски студенти) (6 ектс)

Усвојување на јазични компетенции што се соодветни на нивото Б1 и Б2 според Општата европската референтна рамка. Студентот може да ги разбере главните точки на јасен стандарден исказ за познати нешта кои редовно ги среќава на работа, на училиште, при забава и сл. Може да се носи со повеќето ситуации што можат да се појават при патување во областите каде што се зборува македонски јазик. Може да продуцира едноставен врзан текст за познати теми или теми од личен интерес. Може да опише искуства и настани, соништа, надежи и амбиции и концизно да ги даде причините и објаснувањата за своите ставови и планови.

Студентот може да ги разбере главните идеи на комплексен текст и на конкретни и на апстрактни теми, вклучувајќи и технички дискусии во своето поле на специјалност. Може да комуницира со степен на течност и спонтаност кој овозможува регуларна комуникација со родените говорители без напор за обете страни. Може да продуцира јасен, детален текст за широк опсег на теми и да објасни став за одредена тема укажувајќи на предностите и слабите страни на различните можности.

Филозофија во образование (6 ектс)

Усвојување на базични поими од областа на филозофијата;

Усвојување на знаења за хронолошкиот развој на филозофските идеи поврзани со воспитанието и образованието;

Развивање на способност за креирање на образовни политики;

Развивање на способност за автономно и креативно мислење;

Стекнување на способност за донесување на заклучоци и предлози со логичка аргументација;

Развивање свест за почитување на правото на различност и отворање кон другите култури;

Разбирање на базичниот филозофски концепт за обезбедување на еднакви права и можности за образование на децата;

Стекнување на способност за интеркултурна комуникација и соработка.

Социологија на образование (6 ектс)

Познавање и разбирање на општествената условеност и законитости на образованието и образовниот процес;

Познавање и разбирање на односите и врските на образованието со одделните општествени сфери;

Совладување на теориско – методолошкиот пристап на социологијата на образованието;

Познавање на функциите на образованието;

Познавање и разбирање на општествените механизми кои влијаат врз градењето и интернализацијата на вредностите;

Познавање на влијанието на општествената стратификација во образовниот процес – социјалното потекло, општествениот статус и припадноста кон одредени општествени групи;

Познавање на улогата на образованието во превенирање и санирање на девијантното поведение, како и на влијанието на масовните медиуми;

Познавање на фазите на социјализација и нивното влијание во градењето на личноста;

Познавање на улогата на компјутерите и компјутеризацијата на образованието како и позитивните придобивки и последиците од истото.

Организација на образованието (6 ектс)

Студентите да планираат, организираат, реализираат и евалвираат облици на образование;

Да се оспособат студентите за практикување на вештини за реализација на воспитно-образовниот процес;

Избор и практикување на концептите за образование;

Способност за селекција, избор и адаптација на знаењето;

Оспособеност за изработка на индивидуални курикулуми за образование;

Оспособеност на студентите за евалвација на сопственото и образование на другите.

Граѓанско и мултикултурно образование (6 ектс)

Формирање и развој на одговорни и компетентни граѓани, кои ќе учествуваат активно во јавниот живот на едно демократско општество.

Поттикнување и развивање на интелектуалните способности и способностите за активно учество и критичко мислење.

Помагање на учесниците во воспитно-образовниот процес да дојдат до потребните знаења за животот во околината што ги опкружува и да ја зголемат способноста за самостојно донесување на разумни одлуки - да научат како да мислат, наместо што да мислат.

Разбирање на институциите на нашата уставна демократија и фундаменталните принципи и вредности според кои е создадена

Развој на способности за соработка, битна карактеристика на успешен и одговорен граѓанин

Разбирање и подготвеност да се користат демократски постапки кога се учествува во донесување на одлуки и разрешување на конфликтни ситуации, како во јавниот, така и во приватниот живот.

Развивање на способност за идентификување на проблеми, поставување на прашања во врска со нив и преземање на активности за разрешување

Помагање на учесниците во воспитно-образовниот процес да создадат лична посветеност за прифаќање на одговорности, поврзани со правата што ги имаме како граѓани

Прифаќање на одговорности што се основа на континуитетот на постоењето на општествата-засновани врз идеалите на правда, еднаквост, слобода и човекови права.

Прифаќање на сличностите меѓу културите и почитување на разликите кои постојат меѓу културите

Способност за остварување интеракција меѓу припадниците на различни културни/етнички/јазични заедници, неопходна за компетентно живеење во мултиетничко општество (намалување на предрасудите и зголемување на соработката)

Поддршка на демократското формирање и функционирање на ученичките тела на ниво на паралелка и на ниво на училиште

Развивање свест кај учесниците во воспитно-образовниот процес за потребата за почитување на другите култури и комуницирање со припадници на другите етнички заедници преку реализација на работилниците за животни вештини

Поттикнување кооперативна атмосфера при реализација на зедничките активности.

Семестар III

Лексикологија со фразеологија на СМЈ (6 ектс)

Студентите ги продлабочуваат претходно стекнатите сознанија за лексиката во македонскиот јазик, за основните лексички значења, ги продлабочуваат знаењата за поделбата на лексиката според сферата на употреба, според процесот на обновување, според потеклото и др., го согледуваат влијанието на словенските и несловенските јазици врз македонскиот лексички систем и се оспособуваат за активно користење на лексичкиот фонд според нормите на стандардниот македонски јазик. Студентите се стекнуваат со знаења за класификацијата на фразеолошките изрази во македонскиот јазик според најразлични признаци и за употребата на фразеолошките изрази во одреден функционален стил. Студентите се оспособуваат за критички однос кон употребата на фразеолошките изрази во најразлични сфери од човековото живеење.

Книжевност за деца и млади (6 ектс)

Студентите да стекнат основни знаења од областа на историјата и теоријата на литературата за деца и млади и да се обучат во тнр. Вертикално читање на текстови од различни жанри.

Преглед на книжевноста од 9 до 19 век и преродбата од новата македонска книжевност (6 ектс)

Студентите се запознаваат со историјата на македонската литература во широк временски распон од втората половина на 9 век до почетокот на 19 век. Тие стекнуваат основни знаења за времето, главните претставници и позначајните дела.

Историја на македонскиот јазик (6 ектс)

Студентите се воведуваат во историјата на македонскиот јазик: фонологија, морфологија, лексикологија и синтакса, го согледуваат историскиот развој на македонскиот јазик до денес во однос на стандардниот македонски јазик и се оспособуваат за sluжење со стари македонски текстови во функција на објаснување на современите јазични феномени.

Правопис и правоговор на современиот македонски јазик (6 ектс)

Проширување и продлабочување на знаењата за СМЈ како основно средство за комуникација на ниво на правопис. Оспособување за самостојно усно и писмено изразување, зацврстување на свеста за значењето на македонскиот јазик како најкарактеристичен белег на националниот идентитет. Усвојување на правописните и правоговорната норма на СМЈ нивна примена во усното и писменото изразување. Развивање на јазичната култура и на критички однос кон медиумите.

Информатичка писменост (6 ектс)

Запознавање на студентите со функционирање на компјутерот, запознавање со работа на оперативни системи и работа со софтверски пакети. Стекнување на фундаментални знаења, умеења и вештини за користење на Интернет.

Критичка писменост (6 ектс)

Цели на предметната програма (компетенции): студентот да располага со терминологија поврзана со критичката писменост (поим за писменост и видови писменост) и да може методички да моделира наставни часови за равој на критичката писменост кај учениците: развивање свесност кај учениците за начинот на функционирање на јазикот во текстовите, анализа на елементите кои се присутни, маргинализирани или отсутни во текстовите од аспект на значењето кое се создава, улогата на перспективата на раскажување во создавањето значење, свесност за повеќезначноста на текстот и неговата определеност од општествено-културната заедница, давање можност повторно да се напише текстот, реконструктивно читање на литературни текстови.

Семестар IV

Педагошка практика (5 ектс)

Запознавање со административната, стручната, воннаставната и наставната дејност во средното училиште.

Педагогија (5 ектс)

Познавање и разбирање на основните педагошки поими

Способност за согледување на меѓусебната поврзаност меѓу поимите, појавите и процесите во педагошката дејност

Оспособување за анализа на промените во педагошката сфера

Согледување на основите на педагошкото делување во воспитно – образовните институции и училиници

Формирање на целосна слика за комплексниот карактер на педагошкото работење.

Зборообразување во СМЈ (5 ектс)

Студентите се воведуваат во теоријата на зборообразувањето како посебна научна дисциплина, се запознаваат со основните зборообразувачки модели во македонскиот стандарден јазик, како и со современите тенденции во зборообразувањето во стандардниот македонски јазик.

Светска книжевност (5 ектс)

Периодизација и класификација на античката литература (жанрови, претставници, обележја. Карактеристики на хеленската литература. Карактеристики на римската литература со посебен осврт кон римскиот еп и римската комедиографија. Периодизација и класификација на средновековната, ренесансната литература, романтизмот, реализмот и модерната литература.

Психолингвистика (5 ектс)

Предмет на психолингвистичките истражувања. Развојни текови. Посебен осврт кон најновите истражувања во областа на процесот на усвојување на јазикот, на

процесите на оформување и разбирање на вербалниот израз, Патологија на јазикот. Лингвистичка афазиологија. Пристап кон состојбите во македонската психолингвистика.

Социолингвистика (5 ектс)

Стекнување на знаења за научните текови и за применетите истражувања од областа на општата и применетата социолингвистика.

Прагматика (5 ектс)

Целта на овој предмет е студентите да се стекнат со знаење од областа на прагматиката, односно да се оспособат да разберат и дискутираат за важни концепти од областа на прагматиката. Со оглед на тоа дека акцентот се става на проучување на процесот на генерирање и интерпретирање на исказите и на она што лежи во нивната позадина, студентите ќе се оспособат за анализа на природен говорен и пишан текст структурно и функционално.

Когнитивна лингвистика (5 ектс)

Запознавање на студентите со предметот на когнитивната лингвистика (поврзаноста на мислата, значењето и лингвистичката структура) и нејзините основни концепти (конструал, перспектива, форграундинг, метафора и рамка), како и со истражувањата од оваа област.

Инклузивна педагогија (5 ектс)

Стекнување на знаења за значењето и начините на образовна инклузија на деца од ранливи групи/со посебни воспитно-образовни потреби и развивање на способности и вештини за создавање на инклузивна средина за учење.

Етика во образование (5 ектс)

Усвојување на базичните поими од областа на етиката
Усвојување на знаења од областа на педагошката етика
Развивање на етичка свест за професионална должност
Развивање на способност за мултикултурна и интеркултурна комуникација и соработка
Градење на капацитет за емпатија и социјална правда
Јакнење на способност за критичко мислење и донесување на морална проценка
Развивање на способност за примена на етичкото знаење во воспитно-образовниот процес.

Компаративни религиски системи (5 ектс)

Запознавање и дефинирање на поимот религија
Познавање на различните класифиикации на религиите
Познавање на основањето, основачите, развојот и карактеристике на големите светски живи религии
Познавање на значењето, улогата и функцијата која религијата ја има за поединецот и заедниците
Познавање на символите, светите книги, ритуалите и обичаите во големите светски живи религии
Развој на интеркултурата кај студентите
Развој на почит кон различностите

Познавање на улогата на религиозните вредности во одржување и чување на мирот во одредена заедница и светот воопшто

Познавање на состојбите во Р. Македонија во областа на религијата.

Семестар V

Дидактика (5 ектс)

Студентот реализира дидактичка артикулација на процесот на учење во наставата

Студентот ја планираат, подготвува, реализира и евалуира наставата и учењето

Студентот е автономен при реализацијата на курикулумот

Студентот ги знае, разликува, применува и критикува целите на наставата и учењето

Студентот го препознава, разликува, избира и критикува планирањето и примената на оперативните елементи на наставата (форми на наставна работа, методи на наставна работа, дидактички принципи, наставни средства-медии)

Студентот ги планира, реализира и евалуира наставните и вон-наставните активности

Студентот работи со и на педагошка документација

Студентот креира и се справуваат со промените во училиницата, наставата и учењето

Студентот има критички однос кон дидактичката литература

Студентот планира рефлексивно поучување.

Нова јужнословенска книжевност (5 ектс)

Студентот да развие компетенции за проучување на македонската и литературата на другите јужнословенски народи: избор од словенчката литература во 19 в., преглед на бугарската литература, новата српска литература (просветителство, романтизам, реализам и модерната), како и новата крватска литература (романтизам, реализам и модерна). Особен акцент е ставен на меѓувоениот и револуционерниот период од развојот на македонската книжевност.

Синтакса на СМЈ (5 ектс)

Проширување и продлабочување на знаењата за СМЈ како основно средство за комуникација на морфосинтаксичко и синтаксичко ниво. Оспособување за самостојно усно и писмено изразување, зацврстување на свеста за значењето на македонскиот јазик како најкарактеристичен белег на националниот идентитет. Усвојување на нормите на СМЈ на сите нивоа и нивна примена во усното и писменото изразување. Развивање на јазичната култура и на критички однос кон медиумите.

Семантика (5 ектс)

Студентите ги продлабочуваат претходно стекнатите сознанија преку запознавање на основните поими на семантиката, основните теории на значењето и видовите значење.

Дијалектологија на СМЈ (5 ектс)

Студентите ги продлабочуваат претходно стекнатите сознанија и се запознаваат со диференцијалните особености на македонските дијалекти. Тие се стекнуваат и со

познавања за дијалектолошка обработка на материјалот. Студентите ја согледуваат важноста на дијалектите како основа на СМЈ и нивната улога во можностите за збогатувањето на СМЈ.

Вештини на академско пишување (5 ектс)

Студентите ќе се запознаат со правилата на академското пишување, ќе се оспособат за пишување на стручни и научни трудови што покрај другото е во функција на изработката на дипломскиот труд и можноста од нејзино публикување; техники на изработување на научно-истражувачки трудови, процесот на уредување на текстот и публикација на истиот.

Методика на креативното пишување (5 ектс)

Ги истражи своите можности за создавање на оригинални литературни текстови,

Ги знае основните карактеристики на различните видови текстови,

Учествува во критичка анализа на креативните продукти напишани од други студенти,

Презема ризици при креативното пишување,

Уредува и да прави ревизија на текстот што го напишал,

Развива дивергентно мислење.

Јавен настап (5 ектс)

Запознавање со основните поими за јавен настап ,запознавање со карактеристиките на писмената и усната комуникација, со историјата на реториката и говорништвото. Студентот да стекне знаења и вештини за јавниот настап, односно за изразувањето во согласност со постојната стандарднојазична норма. Развивање на свеста за односот на поединецот и општеството кон јазикот. Култивирање на сопственото писмени и усно изразување, оспособување за критичко размислување и за организација на писмен и устен исказ на одредена тема-интерпретирање ставови и аргументи, презентирање на факти за одредена тема. Оспособување на студентот за подготовка на говор и јавен настап и негова реализација, учество во различни видови дискусии, дебати и др.

Медиумска култура во наставата (5 ектс)

Студентите да се запознаат со влијанието на медиумите во пренесувањето и во создавањето на културните вредности, да согледаат дека овие вредносни системи неопходно треба да се градат врз еднаква застапеност на културните разлики во медиумските содржини и можноста за примена на медиумите како средства за учење во наставата. Да го согледаат значењето на поликултурно, етички и естетски организирани медиумски содржини во развојот на културата на општеството и соодветно да ги применуваат за целите на наставата во процесот на поучување.

Семестар VI

Педагошка практика (6 ектс)

Студентот да се запознае со:

Статусот на предметот Македонски јазик во основното училиште

Статусот на предметот Македонски јазик и книжевност во средното училиште

Планирање на наставата по Македонски јазик во основно училиште
Планирање на наставата по Македонски јазик и книжевност во средно училиште

Реализација на наставни часови по Македонски јазик во основно училиште
Реализација на наставни часови по Македонски јазик и книжевност во средно училиште.

Методика на наставата по македонски јазик (6 ектс)

Студентот да ги знае, разбира и применува принципите и методите во наставата по македонски јазик; ја знае, разбира, применува, анализира, синтетизира и вреднува структурата на часот по македонски јазик во зависност од возраста на учениците; го планира, програмира, реализира и вреднува часот по македонски јазик почитувајќи го принципот креативност во наставата; ги определува барањата и нормите на кои треба да одговараат дидактичките материјали (учебниците, прирачниците и наставните средства); применува соодветни форми на оценување и следење на развојот и достигнувањата на учениците и успешно изработува инструменти за таа намена; способен е критички да пристапи кон анализа на одржан час; развива истражувачки однос кон методиката; употребува информатичко-комуникациска технологија во организирањето на наставните часови.

Лингвостилистика (6 ектс)

Студентите стекнуваат знаење за употребата на јазичните средства од стилистичка гледна точка, го култивираат сопствениот јазичен израз, првенствено од гледна точка на нормата на јазикот и се оспособуваат за препознавање, примена и разграничување на јазичните средства од гледна точка на нивните функционално-стилистички карактеристики, како и за правилен избор на соодветни јазични средства во зависност од потребите и барањата на комуникативниот контекст.

Креативно музичко изразување (6 ектс)

Синтетичко, аналитичко, креативно мислење и решавање на проблеми;
Вештини за флексибилно користење на знаењето во пракса;
Знаење за содржината и методологија на областа;
Познавање и разбирање на законитостите и факторите на музички развој и Индивидуалните разлики меѓу децата и младите, познавање и разбирање на Музичко творечките процеси и музичкиот континуитет на децата и младите, способност за комуникација, соработка/тимска работа интерперсонални вештини
Користење на информациони-комуникациските технологии;
Запознава, разбира, и се насочува кон инклузивна, недискриминирачка работа, мултикултура.

Креативно математичко изразување (6 ектс)

Наставниот предмет пред се придонесува кон развојот на следните општи и специфични компетенции:

развој на креативно мислење и изразување
усвојување на основите на базичното знаење во професјата
флексибилна употреба на знаења во пракса
способност за комуникација, соработка/тимска работа
интерперсонални вештини
синтетичко, аналитичко, креативно мислење и решавање на проблемите
способност за генерирање на нови идеи (креативност).

Креативно ликовно изразување (6 ектс)

Синтетичко, аналитичко, креативно мислење и решавање на проблеми, вештини за флексибилно користење на знаењето во пракса, знаење за содржината и методологија на областа, познавање и разбирање на законитостите и факторите на ликовен развој и индивидуалните разлики меѓу децата и младите, познавање и разбирање на ликовно творечките процеси и ликовниот континуитет на децата и младите, способност за комуникација, соработка/тимска работа интерперсонални вештини, користење на информациите-комуникациските технологии, се запознава, разбира, и се насочува кон инклузивна, недискриминирачка работа, мултикултура.

Семестар VII

Методика наставата по книжевност (6 ектс)

Студентот да ги знае, разбира и применува принципите и методите во наставата по книжевност; ја знае, разбира, применува, анализира, синтетизира и вреднува структурата на часот по книжевност во зависност од возраста на учениците; го планира, програмира, реализира и вреднува часот по книжевност почитувајќи го принципот креативност во наставата; ги определува барањата и нормите на кои треба да одговараат дидактичките материјали (учебниците, прирачниците и наставните средства); применува соодветни форми на оценување и следење на развојот и достигнувањата на учениците и успешно изработува инструменти за таа намена; способен е критички да пристапи кон анализа на одржан час; развива истражувачки однос кон методиката; употребува информатичко-комуникациска технологија во организирањето на наставните часови.

Оценување на учениците (6 ектс)

Основна цел на предметот е студентите да се запознаат со научните сознанија од областа на оценувањето на воспитно-образовниот процес и да се оспособат за научна и практична имплементација на стекнатите знаења.

Современа јужнословенска книжевност (6 ектс)

Познавање на културно-општествените прилики за развој на македонската книжевност, како и за развој на современите книжевности кај другите јужнословенски народи. Развој на вештини за критичко-творечко мислење.

Активности во наставата (6 ектс)

Студентите треба: да се запознаат и да ги разберат основните законitosti на учечките и поучувачките активности во наставата; да се запознаат, да ги разберат и да го применат планирањето, подготовката, организацијата и реализацијата на активностите во наставата по јазик; да умеат да ги операционализираат целите во квалитетни активности и да ги подобрат постигањата на учениците; да умеат да ги анализираат наставните програми од аспект на активностите на учениците; да се запознаат и да ги земаат предвид детерминантите на активностите во наставата; да се оспособат за следење на активностите на учениците кои се показатели за ефектите од процесот на учење; да се запознаат и да ги применуваат современите модели и пристапи на учење од аспект на активностите на учениците.

Воспитно-образовната организација и средината (6 ектс)

Воспитно-образовната организација во соработка со семејството и заедницата треба да ги дефинира стратегиите по коишто семејството и заедницата како партнери можат да бидат инволвирани во работата на организацијата;

ВОО, семејството и заедницата како субјекти треба да соработуваат во формирање на акционен тим за етаблирање на програмата за вклучување на семејството;

Наставниците да ги идентификуваат активностите коишто се заеднички и вредни за училиштето, учениците, родителите, семејството и заедницата.

Образование на надарени и талентирани (6 ектс)

Подобро запознавање со потребите, карактеристиките и начините на едукација на надарените во зависност од нивната возраст.

Директно да придонесат за имплементирање на програмите за работа со надарените и талентирани ученици

Можност да се артикулираат потреби на надарените деца;

Намалување на бројот на пропуштени ученици во текот на селекцијата и идентификацијата;

Различна перцепција на оваа категорија на ученици од страна на наставници

Ќе ја афирмира потребата за индивидуализиран и интердисциплинарен пристап во откривање и работа со надарените и талентирани

Самостојно да ги дијагностицираат потреби од подобрувања на третманот на надарените (иновации) и креираат решенија за подобрување на состојбите според конкретните постојни услови.

Семестар VIII

Методичка практика во наставата по македонски јазик и литература (6 ектс)

Оспособување за планирање и реализација на настава по македонски јазик/ англиски јазик/ германски јазик во основното и средното училиште

Библиотекарство (6 ектс)

Студентите да се мотивираат за библиотечно образование; Студентите да планираат, организираат, реализираат и евалвираат облици на образование за библиотечно работење; Да се оспособат студентите за практикување на вештини за избор на демократски облици на образование; Избор и практикување на концептите за демократско образование; Способност за селекција, избор и адаптација на знаењето; Оспособеност за изработка на индивидуални курикулуми за образование за демократија; Оспособеност на студентите за евалвација на сопственото и образование на другите.

Комуникации и култура (6 ектс)

Познавање и разбирање на социолошките и психолошките законитости и потреби на поединецот поврзани со основите на комуницирањето и на деловното комуницирање

Организирање на активно и самостојно учење на основните принципи на комуницирањето и подготовка на студентите за ефикасно деловно комуницирање

Вежбање на модели и „играње улоги“ кои се сретнуваат во секојдневните деловни односи

Автономност, (само) критичност, (само)проценување, (само)евалвација и придонесување за квалитет. - Комуникациски предности, соработка и тимска работа.

Вештина на преговарање.

Вештина за говорење.

Менторство (6 ектс)

Менторството треба да ги подучува студентите на работните вештини;

Менторството треба да дефинира чувство на идентитет;

Да и ги отвори видците на младата личност во фазата кога и претстојат решавање на тешки проблеми и духовно да ја води;

Да им се помогне на студентите во разбирањето на комплексноста на поучувањето со поддршка од ментор - библиотекар кој има улога на тренер, извор, модел и извршител;

Менторството треба да ги подготви идните студенти за успешно управување на менторскиот процес;

Кај студентите да се развијат вештините за набљудување;

Оспособување на студентите за анализа на менторскиот процес;

Стекнување на знаења за примена на повеќе ефективни модели на менторство.

Перманентно образование (6 ектс)

Студиската програма придонесува пред сè кон развојот на следните општи и специфични компетенции:

Студентот е мотивиран и мотивира за доживотно учење;

Студентот ги знае и разликува карактеристиките на учење на возрастите и децата;

Студентот планира, организира, реализира и евалуира различни облици на перманентно образование;

Студентот избира облици на перманентно образование;

Студентот избира и ги практикува концептите за перманентно учење и образование;

Студентот избира и ги практикува институционални концепти за перманентно образование;

Способност за селекција, избор и адаптација на знаењето на возрастниот кој учи;

Студентот применува концепти на: учење од рамноправен, водење од рамноправен, помагање и помош на рамноправен, евалуација на и од рамноправен;

Студентот изработува индивидуални курикулуми за доживотно учење на наставниците;

Студентот изработува индивидуални образовни планови;

Студентот го препознава, валидира и евалуира сопственото и перманентното образование на другите;

Студентот рефлексивно учи;

Студентот реализира истражувања на сопственото и перманентното образование на другите.